

TELEGRAFUL ROMANU

№ 40. ANUL XVI.

Sabiuu, in 19/31 Maiu 1868.

Telegrafulu ezo de doue ori pe septemana: Joi si Sambata. — Prenumeratiunea se face in Sabiuu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretulu prenumeratiunii pentru Sabiuu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

trou provinciele din Monarchia pe unu an 2 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prin. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a. Inscreretele se platescu pentru intrea ora cu 7 cr. airulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Escelentia Sea. Presantitul Parinte Andreiu Barou de Siagona, Archiepiscopulu si Metropolitulu Romaniloru gr. or. din Transilvania si Ungaria, a sositu eri ser'a din calatori'a dela Pest'a, spre mare mangaiere a filoru sufletesci, in mijloculu nostru.

Inteligintia romana din locu, aflandu ab'a tardiu de sosirea Escelentiei Sele, nu se indestulu spre a asepta pre Escel Sea la sosire acasa, ci in trasuri esi i intru intempinare pana la satulu penultimu Cristiano.

Bucuria nostra a futuroru este cea mai justificata si prin urmare cea mai mare, caci putramu saluta pre Parintele nostru dupa seversirea grandiosei opere, dorita de mosii si stramosii nostri si eluptata prin atatea ob tacule de Escelentia Sea.

La diu'a de Rusalii 1868.

Romaniu gr. or. din Transilvania si Ungaria, deca au ayutu sa treca prin multe necesurii, eata ca sub conducerea unui barbatu tramisu bisericeii si natiunii dela Ddieu, a sositu ierasi in pamentulu fagaduintiei alu legislatiunii, din care cu inctulu forasgonitiu, pre tempulu fometei de drepturi egale, casionate de secet'a privilegieloru feudalismului.

Deca vomu sa asemenamu istoria trecutulu nostru bisericescu cu cea biblica a evreiloru, apoi trebuie sa djcemu, ca dupa incercarile cele multe, la 1848 amu trecut prin marea rostia a evenimenteloru de trista aducere aminte, dara anulu 1848, fiindu unu anu epocalu pentru poporele Europei intregi, au deschisu cararea catra libertate. Acesta libertate care, dupa cum ni-o dovedi trecutulu, era inse circumdata de unu intervalu de 20 ani, prin carele trebui ca sa trecemu; pentru ca la cea mai superficiala recapitulare a acestui tempu, aflamu, ca indata dupa liniscirea intrata la 1849 tomn'a eata-ne in rigid'astare de asediu, care-si tinsese bratiulu seu de feru asup'a ori-carei miscari sociale. Escelentia Sea Archiepiscopulu nostru in sa scitu, ca unu Moise alu presintelui, sa lovésca cu toiagulu seu archipastorescu aceta petra seca si rigida a starei de asediu si se curga isvorulu celu viu alu sinodalitatiei pentru biserica nostra. La anulu 1850 credinciosii acestei biserice se aduna in sinodu si punu basea la o desvoltare a vietiei bisericesci, basea, din carea, deca nu ne puteamu adap'a sub totu decursulu absolutismului, eramu periclitati in cele mai interne ale nostre.

Viitorimea, carea cu sange rece, desbracata de orice subiectivitate, va studia starea nostra bisericesca natiunala de sub tempulu absolutismului si impreuna cu aceta, luptele care le-a avutu bisericea aceta cu mentinutul absolutismu pentru scolele ce si le-a sciutu asigur'a prin sinodulu dela 1850, va vedé si se va convinge de greutatile si periculi cari apes'au si amenintiau e s i s t i n t i a nostra.

Au venitu anulu 1860 si biserica intarita in puteri, dupa luptele de unu deceniu, dara avendu si esperinti'a greutatiloru, afla de necesse a face unu pasu inainte. Animata de conducatoriulu ei, face pasi pentru realisarea unei dorintie esprese inca la 1848, pentru adunarea credinciosiloru respanditi prin ierarchii straine, si dupa patru ani unu altu sinodu, pre langa continuarea altoru lucruri repute mai inainte, croiesce normele unui organismu de vietia bisericesca, basatu pre cuvintele si invetiaturile intemeietoriulu bisericeii crestine Chsu, pre invetiaturile Apostoliloru si Parintiloru bisericesci.

Tablele legi erau acum date bisericeii in Regulamentulu sinodulu dela 1864, in sa pamentulu fagaduintiei in intielesu bisericescu si politicu lipsea, si eata ca la serbatorea nascerei Mantoitoriuulu in

anulu 1864 crestiniu gr. or. romani saluta re n a s c e r e a Metropolei cei atata tempu dorite. Trebui in sa sa mai treca vre-o 6 ani la mijlocu, spre a implini mai doue decenii, ca acea Metropolia sa fia sanc tiunata prin lege, ceea ce se si facu in urma neobositei staruinte a Archipastoriulu conducatoriulu alu acestei biserice. Mai multu decatu atata, Escel. Sea incoron'a opera sea, carea va straluci in seculi, prin conlucrarea cu conventulu seu in legislatiunea Ungarici, dovedindu intru un'a moderatiune falia cu trecutulu, recunoscintia catra spriginiloru acestei opere mari si folositoare si castiga simpatihie acelor'a pre cari noi mai inainte i credeamu contrarii institutiunii acestei'a atatu de dorita de noi romani.

Eata-ne dara cu bisericea in pamentulu fagaduintiei alu Metropolei nostre, eata-ne in pamentulu fagaduintiei politicu ca biserica, prin care s'a stersu acei articuli de legi impilatorice, cari se sileau a face unu poporu numerosu, s u f e r i t u in patria sea comuna.

Doue-dieci de ani de osteneala suntu multi pentru omulu ce trudesce; doue-dieci de ani suntu putini, dupa ce omulu a tenditu si vede fructulu trudei sele. Celu ca s'a ostentit, dara a castigatu lucrulu pentru care a asadatu, pare ca s're bucuria mai mare caci a avutu a invinge greutati mai multe.

In momentele aceste de o atare bucuria avemu detoria santa a multiamu celu Atotu puternicu pentru ajungerea la dorinta realizata; avemu detoria a invoc'a puterea cea de vietia facatoria a Spiritulu s'antu, caaceta sa umbrésca pre Archipastoriulu nostru cu darulu seu si mai departe spre a-lu intari intru deseversirea misiunii sele celei inalte; avemu detoria a invoc'a accesi putere pre santa a umbr'i cu darulu intielepiciunii si alu intielegerei pre inteliginti'a, carea au conc'rsu cu ajutorulu seu si mai inainte, deca si acum in casa deputatiloru, pentru usiurarea lucrului, in cestiunea metropolei nostre.

Langa aceste detorii inse credemu a nu uit'a de detoria cea mare si generala a tuturoru, carea ne oblig'a a ne interes'a viu, de acuisitiunea aceta, carea precatu e bisericesca pre atata e si natiunala. Interesulu aceta viu dupa modestia nostra si nedatatore de mesura parere, aru fi a intreprinde cu caldura si zelu totu ceea ce e spre prosperarea bisericeii. Noi bine scimu, ca bisericea e adunarea credinciosiloru tinctori de bisericea nostra gr. or. Prosperarea acestoru credinciosii, cari suntu poporu romanu, mai e de lipsa sa o mai botesamu? Dara in ce sa stea prosperarea aceta? Vomu cuprinde responsulu aceta mare intru aceea a caut'a si a pune in tote partile in lucrare constitutiunea bisericesca; a priveghia ca nici un'a din afacerile bisericesci scolare si fundatiunale sa nu patimesca, ci sa in floresca si atunci putinti'a de a ave preoti demni de chiamarea lor. totu si astfelu de invetiatori, nu numai va fi garantata, deca in scurtu si realizata in tote partile. Interesele particulare ale individiloru se cada, nisuintele precum si scopulu acelor ce reprezenta ecclesi'a sa fia curate; morabitatea atunci va prinde radecini si se va intari, cu dens'a bun'a stare spirituala si cea materiale, si aceste suntu nise necesitati, cari nu va fi nimenea sa le desapróbe.

Nu djcemu noi aceste din prejudeliulu impresiunii facute asup'a nostra de cele intemplate, pana inclusive la 16 Maiu in ambe casele dietei din Pest'a. Ori cine va judeca lucrulu va vedé ca mintea sanetosa silésce pre ori si cine la asemenea conclusiuni si de aceea mai adaugemu, ca aru fi o gresie la mare candu din partea crestiniiloru nostri s'aru privi cu nepasare si fara de energica activitate institutiunile bisericeii liberate acum de catusiele politice, in cari erau puse inainte de aceta. Aceta aru fi atatu, catu a se asiedia acum in co-

moditate pre laurii castigati cu sudorea barbatiloru nostri si a nu grigi ca terenulu ce ni l'au deschisu sa-lu folosimu.

In anunciu ce se facu la an. 1861 candu cu publicarea brosiurei „Anthonismos“, autorulu aceleia, Escel. Sea Archiepiscopulu nostru, pune intreba rea ca „ore cerintiele tempului nu suntu concentrate in aceea voia a poporeloru, ca sa se ocarmúesca dupa forma regimulu constitutiunali? si totu acolo desfasura mai departe ca precum in unu statu constitutiunali se tratéza trebi si se aducu concluse in parlamente asiá in bisericea nostra reñduiescu canónele alegerile Archiereiloru, Egúmeniloru, Protopresbiteriloru, Presbiteriloru; chivernisirea averiloru bisericeii etc. si arata prin o impregiurare practica cum din lips'a unei stari normale a bisericeii patimim materialiesce, de unde lesne se face deducerea, ca mijlocele pentru desvoltarea spirituala, lipsescu si ca lipsindu aceste lipsescu si rezultatulu acestora.

Eata dara ca din aceta indigitare este in vedera ca e necesitate imperativa lucrarea la sortea propria si deca pana acum lupt'a a fostu pentru castigarea campului, acum vine detoria de a cultiva acestu campu spre a pute produce fructele, din cari sa putemu dobendi celu mai sublimu nutrementu ce ni e de lipsa spre a fi.

Cine inse nu vede dara din tote cate amu dtu pana aci lips'a de concursulu tuturor membriloru bisericeii nostre gr. or. romane, carele e normatu inca de sinodulu an. 1864?

Dee ceriulu ca Imperatulu cerescu, mangaiotriulu si Duchulu adeveralulu, carele s'a pogoritu preste SS. Apostoli si carele e pretotiudenea si le plinesce tote, e vistierulu bunatatorulu, sa vina si sa se asiedie intru noi si sa ne curatésca de tota nepasarea, particularismulu, si sa ne umpla de iubirea de binele celu vecinicu alu tuturoru, sa ne umpla de energi'a fapteloru spre lucrare neobosita, pentru ca casele domnului, adeca bisericele nostre si scolele nostre sa fia nise arbori manosi intru crescerea de generatiuni bune. Atunci pamentulu constitutiunali alu bisericeii va aduce rodirile moralitatiei si cu acest'a ale in floririi si a unei bune stari materiale. Totu acestu campu va dá atunci demni cetatieni ai statulu si bucuria nostra va putea fi deseversitu intru tote si pentru tote.

Eveneminte politice.

S a b i u u 15 Maiu.

A inregistr'a astadi eveneminte e forte greu din cauza ca pre totu orizonulu politicu, afara de vre o doue trei exceptiuni suntu numai conjecturari.

Totu ce face oresi care miscare pre campulu politicu suntu parlamentele, notele si depesiele diplomatiloru, ici colo cate o caletoria a cutarui suveranu seu alta persona insemnata, intalnirile acestora si alte de felulu aceta, ce variaza pre tota diu'a.

Liniscea aceta inse trebuie sa ascunda ceva, pentruca pre multu se vorbesce de armari si manifestatiunile de pace, de cari se vorbesce ca are sa le faca candu Francia, candu Angli'a totu nu se mai facu, ci din contra inarmarile se continua in tote partile.

Sa cercamu dupa generalitatile aceste a spicu ce vomu gasi mai interesanta.

In lantulu Ungarie i trebuie sa fia o agitatie nadasuta, pentruca vedemu pana si foile stangei centrale, pasindu cu mare energia contra agitatoriloru. Deputatiunea regnicolara c r o a t a si-a elaboratu opiniunea asupra cestiuniloru dreptulu de statu. Dupa ce se va da intréga publicitatie o vomu face si noi cunoscuta publiculu nostru, nu sa se acazate.

„W. Ztg.“ publica pentru partea de dincolo de Lait'a legile sanctionate si adaca legea pentru casatoria civila, legea pentru referin'tiile scolare si legea interconfesionala.

Multa sgomotu facu in zilelele din urma o nota diplomatica colectiva, carea la mijlocirea cancelarului imperiale avé sa o dea puterile garante guvernului romanescu, cá sa-lu constringa pre acest'a asi trage cerculariulu emisu de uned'le de ministrulu Gulescu in cestiunea evreilor. Una telegramu din Parisu vrea sa scia ca pasulu acest'a alu cancelariului imperiale aru fi aflatu „probare din partea Angliei, nu in sa si din parte a Franciei. „W. Abdp.“ fóia oficiósa deminte scirea adusa de mentinutul telegramu si afirma, ca in cestiunea acest'a si guvernulu englesu si celu francesu a respunsu fórté preventoriu.

Calatori'a principelui Napoleonu in orientu atrage atentia lunei politice de multu tempu. Nu e fóia in carea sa nu cetimú mereu ca pre unde are sa calatoréscu. Unu corespondinte din Parisu a lui „H. Zank“ vorbindu despre acésta calatori'a dice ca principele Meternich, dupa întórcerea sa dela Vien'a, s'aru fi esprimatú cátra ministrulu esterne-loru din Franci'a, ca cancelariulu imperiulu austriacu nu aru aflá acomodata impregináriloru de fatia calatori'a principelui Napoleonu prin Ungari'a si Galiti'a. Venindu parerea acésta la conosciin'ta principelui se aru fi esprimatú, ca elu nu recunósce dlui de Beust dreptulu de a-i prescrie drumulu. — Fivresce asemenea scire e de a se petrece cu observaren, ca cor. stá singuru bunu despre veritatea ei. — Un'a se vede a fi drepta si adeca ca principele dupa Rusalie, va întreprinde calatori'a de atátea ori repetita prin foi.

Din orientu vinu sciri de o nóua rescolá in Turci'a. Pana voru veni sciri mai detaiate, cari sa constate adevéru, ne oprimu numai de ale semnalá.

Diet'a Ungariei.

In siedin'ta dela 23 Maiu in casa deputatiloru se pertrateza mai multe petitiuni parte de interesu mai tiermuriu parte de interesu generalu cum e de e. cestiunea nationalitatiloru.

M. B e r d e presentéza o petitiune din partea unitariloru transilvanii, cari ceru cá si panacáandu voru puté fi satisfacuti pre calea unui legi speciale

in intelesulu art. XX § 3 1847/8 sa se bucure de unu ajutoriu din partea statulu in cele bisericesci si cele scolare.

S t o l l impartasiesce o petitiune a mai multoru romani din giurulu Baiei mari pentru usurarea dárei de mosia.

Paulu N y a r i presentéza doue petitiuni, un'a privitoria la decimele de vinu si alt'a la despágbirea unoru servitii facute cu carele din partea locuitoriloru din Raczkeve armatei ruseseci la 1849.

D o b r a n s k y presentéza si recomanda casei o petitiune in cestiunea nationalitatiloru. Petitiunea vine din comitatulu Liptoviei in numele slaviloru de acolo.

In contra acestei petitiuni presenta Andranszky in numele comitetulu din Sepusiu unu protestu.

Pentru cá sa nu se nasca dispute lungi in obiecte de petitiuni recomanda B o n i s observare stricta a regulamentulu casei, amesuratu cáru petitiunile au a se presentá si a se espune simplu care e cuprinsulu loru.

T i n c u interpeleza pre ministrulu de culte ca are regimulu in adevéru intentiunea de a disolve gimnasiulu de statu din Sabiu, la casu cându Academi'a de drepturi din Clusiu s'aru strafórmá in universitate? Interpelantele citeza date despre numerulu scolariloru in genere si in specia de alu romaniloru dela acéstu Gimnasiu si arata ca disolvenduse acéstu Gimnasiu aru fi o vatamare de interese romane. Interpelatiunea se cere si se promite a se dá in scrisu.

Vine notariulu casei magnatiloru si aduce conclusulu acelei case despre bióru lu stenograficu si legea modificata privitoria la biseric'a gr. orient. Cátu pentru cest'a din urma se decide cá nuntiulu casei magnatiloru dimpreona cu modificatiunea legi privitorie la biseric'a gr. or. sa se tiparésca si sa se puna la ordinea dilei.

C a s a m a g n a t i l o r u
In siedin'ta dela 23 Maiu s'au primitu cu putina modificatiune proiectele de lege in privin'ta drumuriloru de feru din Ungari'a inferióra, si conclusele despre concessiunile de drumu de feru preste totu.

Cuventarea Principelui Czartoryski.
(Capetu)

Dupa evenimentele anulu 1866 se vedura ca Prusi'a tintesce la impreunarea tuturor Germa-

niloru, si Rusi'a nasuesce la impreunarea tuturor Slaviloru sub domni'a sea, deobligati fiindu prin o solidaritate seculara, suntu o amenintiare si unu periclu pentru Europ'a cealalta. Se vedura, ca spre a desfiintá aliati'a acésta infricosiata si spre a tiné aceste doue puteri pentru toldeun'a despartite trebe a le separá teritorialmente, redicáandu intre ele séu o singura imperatia puterunica, care se fia o impreunare de popóre dela Vistula panala Adri'a séu doue imparatii strlinsulegate intre sine una la Vistula si cealalta la Dunare.

Inse pericolele cari amenintia din partea Rusiei suntu cu multu mai aprópe decâtu consecin'tiile indepartate a aliatiiei puteri acestei'a cu Prusi'a. Scirele despre propagand'a rusésca intre Slavii austriaci si turcesci, manifestatiunile pauslavistice a congrusulu etnograficu din Mosev'a au descoperitu occidentulu planurile de cucerintia ale Rusiei. Noi le cunóschemu dejá de mainainte si cu ingrijire privému la progresarea loru. Pe noi nu ne credé nimeni, ci ne acúsá de esageratiune. Rusi'a cea audace crede in ide'a impreunárii tuturor Slaviloru, cari voru fórmá o imperatia de 100 milióne locuitori sub domni'a unui despotu. Asemenea e acum cunoscutu, ce tendintie are Rusi'a cea noua si cátu de energicu se straduescu partisanii sei a latí principele loru cele de totu contrarie civilizatiunei occidentale. Fatia cu aceste fenomene periculóse se vedú, ca sustinerea unei imperatii puternice la Dunare e o necesitate politica pentru Europ'a si civilizatiunea occidentulu. Sub atari impregureri Polonii impreunati cu Austria si convinsi fiindu ca din parte a acésta nu au de a se teme nimicú pentru desvoltarea loru nationala, trebeuse spriginésca imperati'a acésta. Europa indata ce va vedé, cátu de insemnate servitii aratámu intereseloru comune de siguru vá recunósce, ca regenerarea patriei nóstre e cea d'antáiu conditione a sustinerei monarchiei habsburgice, si vá privi in acésta resistin'ta cea mai activa in contra ori-cárei invasiuni ruseseci.

Spre a aduce in deplinire aceste probleme fórté insemnate, Polonii trebe din impulsu spontanen se intinda man'a aliatorulu sei si strinsu sa se impreune cu poporulu acél'a dela a cáru viitoriu va de-

FOISIÓRA.

Jurnalulu meu de calatorii.

(de V. Alessandri.)

Marocu.

(Foi'a soc. din Bucovin'a)

(urmarea)

La întórcerea nóstra in orasiu avemu privilegiu a ne convinge de acéstu tristu adevéru, intráandu in mai multe case evreesce. Aceste locuinte se compunu de o tindá, care da intr'o curte mica pardosita cu caramidi smaltuite. In curte se deschidu v're-o trei séu patru cameri intunecóse, cari servescu de bucataria, spelatoria, salonu, etc.; iéra pre dinaintea cameriloru se intinde o galerie cu colóne, unde famili'a petrece díua.

Evreii din Marocu graiescu spaniolesce, fiindu originari din Spani'a, de unde au fostu isgoniti la deosebite epoce. Ei pórtá antereio de postavu inchisú cu nasturi multi si rotundi, bréne de metasa si chitii negre. Cátu pentru femei, cele mai serace suntu imbracate in rochii de citu, si legate la capu cu tulpane simple, iéra cele bogate au unu costumu multu mai elegantu, brénele loru fiindu de firu, legaturile capulu de metasa si rochielu loru de mataria deschisa si aurita. Aceste haine in sa iesu la ivéla numai in díle de serbatori mari.

Grécii vechi avea pre Afrodít'a farmecatória; exreii marocani au pre Afrodít'a cersitória!

Nóptea cade fára veste si ne suprinde pre hnditi, cáci in Afric'a amurgulu este necunoscutu. Ne întórcemú deci la locanda, incántati de ide'a, ce amu avutu la Tanger, si promitiendu-ne de a vizitá a dóua díe castelulu, ce domnesce orasiulu si Alcsarulu, adeca palatulu sultanulu de Marocu. Alcsaru séu Alcadiaru, nume poeticu! Fi-va elu óro

potrivitu cu palatulu? La otelu suntu primiti cu demunstrári fórté espressive din partea papagalului, care ne asigura, ca ne iubescú repetendu: a i, l o v, i u, m i l l e, t o n n e r e s! si dáru, incántati de acésta declarare de amoru, ne suimú iérasu pre tarasa, pentru cá sa sistámu la resaritulu lunei; amorul si cu lun'a fiindu, de cându lumea, ambele polari ale sufletelor simtítore.

Palid'a faclia a umbrelóru se radica in orizontu cu numerosulu seu cortegiú de stele, cá o regina stralucita in mijloculu curtiei sele de dame elegante si frumóse. Ea respandesce pre muntii Africeii si ai Spaniei unu valu luminos si fantasticu, iéra pre sinulu márei întinde o punte auria, care unesce orizontulu cu malulu, pre care ne gásimú. O dulce racoréla adia in aeru si ne imbata de placere, facendu-ne a crede, ca pre lángá noi falfaiescu aripele nevedute ale geniiloru de nópte.

— Asculta, i-mi dice Angelu apucandu-me de mana.

— Ce? — Nu audi in departare glasulu armoniosu alu copilei celei frumóse de v poru?

— Logodnic'a Negelului?

— Toemai! Ea se preumbla acum pre mare, privesce colu, in drept'a, caiculu celu care trece, lasáandu in urma-i o brasda luminósa. Ea-i!!!

Dicendu aceste cuvinte, Angelu dispare pentru cáte-va minute si se întórcé pre terasa, aducendu instrumentulu seu favoritu, unu e o r n e t á p i s t o n de argintu.

— Ce vrei sa faci? i-lu întrebú.

— Vréu se dan o serenata Marocaniloru si sa respundu grátiosei cántarete din caicu.

Si in adevéru, elu incepe a suná din cornetu o aria din Luci'a, neaudita inca de urechile africane. — Notele jalnice si melodióse ale lui Donizzeti resuná puternicu in totu orasiulu si locuitorii i-si inchipescú, negresitu, ca audu trimiti'a lui Asrael. Cá prin efectu magicu tóte terasele caseloru se a-

coperu cu umbre, ce se misca, spariate, apoi se o-prescu inarmurite, cá sa asculte variatiunile amicului meu. Inse-si vestalele dómnei Ashton, atrase de farmcculu armoniei, aparu la luna lángá noi, intocm'a cá fantasmele, ce iesu din morminte in scena monastirei din oper'a lui Meyerbeer, R o b e r t d i a v o l u l. Ele stau in estasu, suspina adencu, si esprima din tempu in tempu uimirea loru prin clatinarea diulufiloru si prin unu h a a u fórté prelungita si elocinte.

Succesulu artistulu este deplinu! Unu orasiu intregu i-lu asculta; vestale i-lu admira si chiaru junele servitóre din locanda, A s t e r i c a si L u n i c ' a, ghiemuite intr'unu coltiu alu terasei, arata la lumin'a steleloru margaritarii albi, ce pórtá in loculu dintiloru.

Pre la o óra dupa mieidiulu noptiei, Angelu, fiindu concertulu si primindu aplausele nóstre, i-si ia adio dela umbrele teraseloru prin cáte-va note din cornetu, cari imitá fórté bine curagiulu cocosiloru; apoi ne coborimú cu totii in salonu, ne dicemú nópte buna in deosebite limbi si ne retragemú in camerile nóstre pentru odihna.

— Good night, my dear Alessandri.

— Good night, my dear Angel.

— Ore you sleepy?

— Oh yes Nópte buna!

(Va urmá)

Crima nóua a jidoviloru

La 4 ale curentei in satulu Manok s'au auditu váete si tanguiri intr'o camera. Atragendu-se mai multu atentia, s'au auditu acéste cuvinte:

— De ce mai luatú de la mama? unde vrei sa ma duci? unde suntu noi aici? Du-me indereptu la Ploesci. Si altele asemenea de o voce tenera de copilita.

Cei ce o auditu acéstea s'au informatu de la

pinde, s'orțea imperației austriace. Ungurii, această națiune nobilă asemenea au fostu învinsi că și noi asemenea au patimitu că și noi. Insa ei érași s'au redicatu, și pentru noi e această o încurajare și unu e-semplu doctoral. Din umilirea lor s'au redicatu la o marire neșitată, și suntu chiamati a jucă o rota însemnată în această parte a Europei. Trecutul lor e totu asia de vestitu că și alu nostru, și misiunea istorică care o au de a îndeplini e asemenea noastră. Ei au aceași inimi de a combate și s'orțea lor au fostu adese ori începăta cu patria noastră. O simpatia naturală și instinctivă au atrasu totdeună și atrage încă și în momentul de față ambe aceste popore la oală. În mania diferinției de rasă au ore-care conformitate în caracteru, în moravuri și în organizațiunea socială. Din vechime se admira amorea lor cea nemarginată spre libertate aceea libertate adevărată care nobilităza pre fie-care individ. Uniti în trecutu și abia acum 20 ani au stropitu cu sângere lor acelasu câmpu de batalie, ei suntu acum de nou uniti prin comuniunea cauzei lor, amenințati de aceleasi pericole espusi aceluor dusmani. Rusi și consortii lor punu totdeună în provocatiunile lor numele Polonilor și Ungurilor langa oală. Se pare ca prevedința au alesu acum pe ambe aceste popore că ele se ia asupra-si misiunea lor de mai înainte de a formă o stabila pentru Europă și a aperi civilizațiunea occidentală de moscovitismu.

Pe bas'a acestui și spre scopulu apărării comune încontra Rusiei trebuie se oferim Ungurilor amicitia și ajutoriu adevăratu, și sa restauram o confederațiune intimă. Insa această unire sa nu fia fara condițiuni; din contra sa fia lamurita și în principiu eșeptuata. Sinceri trebuie se punem condițiunile noastre, căci nu trebuie se ne uitam ca suntemu Slavi, și ca față cu poporele slavice avem datoriune de a implini. Rusi nu înțăta a ne defaimă că inimi Slavilor, că vindictori ai cauzei lor că pre iudă în sinulu acestei familie mari; noi insa marturisim ca suntemu amicii lor cei adevărați și neinteresati. Si într'adeveru noi avem unu dreptu a dice această dela noi căci noi le poștimu dezvoltarea lor și suntemu contrarii neobosiți ai contopirei lor, căci numai noi singuri dintre Slavi cunoșcemu Moscova și s'orțea, ce astépta pe cei nefericiti, cari dau credințea promisiunilor moscovite. Abusandu de nepriceperea politică a Slavilor și esplotandu impaciința lor, Rusi'a îi mănă în bra-

țiele sistemului nefericite a resistinței pasive și pretensiunilor esagerate, ce împedea opera de întarire a Austriei.

Magulindu egoismul și desiertaciunea le promite unu regatu cehicu, unu regatu serbescu unu regatu bulgariu, și îi légana în iluziunile marirei viitoare, de care se va bucură fiindu în legatura cu colosulu nordicu. Caută ai convinge, ca ei se tnu de o lume mai bună decâtu occidentali, ca ei au se fia reprezentanții unei civilizațiuni noué, și sub conducerea Moscoviei suntu chiamati, a regeneră Europă cea beștrăna. Îi seduce prin perspectivă cea superba a unei imperații asupră lumii, care lor li se cuvine, deca voru face pre țiarulu de conducătoriulu lor.

Datori'a polonilor este, a eliberă după putința pre slavi din mreșă în care s'au prinsu, ai smulge din brațiile Rusiei, și ai conservă civilizațiunei occidentale. Noi trebuie sa nasim ai impacă cu regimulu acela a căru membri suntu, și ai înduplecă a se lasă de politică cea stricaciōsă a resistinței pasive. Noi trebuie sa luăm asupra-ne rolă de mijlocitori între ei și unguri, și prin aceea sa sustinemu împreunarea lor cu Europă. Insa spre a îndeplini problemă această, și spre a fi drepti datorințelor noastre trebuie se înaltiamu flama a autonomiei provinciale și naționale.

Nu concesiuni politice, care potu periclită unitatea și puterea imperației, ci unu guvernamentu de sine statatoriu liberu și roditoriu trebuie se pretendem pentru noi și pentru Slavi, care se cōprindă totu ce e necesariu de lipsa la dezvoltarea liberă a vietii naționale. Totu aceea ce pretendem pentru Galiti'a cerem cu glas tare și determinatu pentru Cechi, Croati și Serbi.

Nu ne indoim ca aceste condițiuni voru fi din partea ungarilor aflate totu asia de drepte, precum le aflam noi de drepte în privința Slavilor. Ungurii nu au acelu spirit subjugatoriu de desnaționalizare precum lu au Germanii care se vâra în bagatele, oprime tōte ataca limbă școlă și tōte afacerile mici locale, numai și numai spre a germanisă și subjugă tōte. Ungurii suntu în tendințele lor liberali pe față, și fără cugete secrete voru sci ce se deé, și nu voru cugetă, a luă parțialmente érași îndereptu, ce odata au oferitu. De aceea le potem intinde mană, și fără îngrijire și fără datoriune de a fi necredinciosi cãtra frații nostri Slavi. Ne potem și trebuie se ne im-

preocupam cu ei la luptă, care pōte începe în fiecare di. În această luptă vomu trebu a aperi nu numai interesulu politic și siguranța materiale a Europei, ci totu odata și ordinea morală și socială a acestei parti de lume. Vomu trebui a aperi libertatea, care proteje dignitatea omeneșă de pericuni Moscovitismulu.

În această luptă vomu învinge, și deca din nenorocire vomu fi învinsi, atunci cu gloria și onōre vomu jacea unulu langa altulu. Insa apusulu sa cugete la aceea, ca Rusi atunci nu voru mai află nici unu obstacul în expedițiunea lor cuceritoare. Deca cade Austri'a, atunci glōtele învingătoare ale Moscoviei ne voru inundă până la țiermurile Adriei.

Protocolulu

Sedinței a VI

(ordinaria)

ținută din partea direcțiunei asociațiunei naționale aradane pentru cultura poporulu român, în Aradu în 10 Maiu nou 1868.

(urmare.)

52. Domnulu priesedinte directoriu secundariu înștiințea sedința ca Statutele asociațiunei modificate cu aprobarea guvernială, în urmarea decisiunii adunării generale de sub nr. 13 din anulu 1867/8 în 4 esemplare suntu descrise,

Determinatu:

Aceste statute pe calea presidului adunării generale în 3 esemplare sa se resubșterna guvernulu țerii.—

53. S'a produsu în sedința această și s'a cetitu unu articlu din nr. 98 a. c. alu foii magiare din Aradu numite „Aradlapok” prin care autorulu aceleia-si Tabajdi Károly, proto-notariu comitatensu, s'a încumetatu cu asertiuni false a suspiciună activitatea asociațiunei noastre, atacand-o și inferand-o că porta numai firma de asociațiune pentru cultura poporulu român, pre candu ea în causa cultorei poporulu nemica nu face, ci sub firma ca atare desbata cauze politice! căci existandu de mai multi ani, nu e capace a produce nici macaru o școlă înființată,— se face dara propunere: ca din partea direcțiunei sa se respingă mistificarea și suspiciunarea această prin o reflecșiune cōrespunzătoare pe calea diurnalistici.—

Pasagiulu amentitulu articlu în limbă originală magiara e urmatorulu:

Pre langa acestea pasaporturi erau și două bilete de legitimațiune unu cu Nr. 2055 și altulu cu Nr. 2056 scōse în 3 Maiu sub garanția lui A. Matiescu din suburbia Staicu, Jidovu botezatu.

Comisariulu și au facutu tōta datoriă pre depinș; pre jidovu l'a datu justitiei și pre femele le a tramis la comisiunea de Rosu asiedindu-le într'o camera secreta.

Haim Drappelu s'a și pus la închisōre de cãtra parchetu.

Jidovimea de la hotelu Pieschi a prinsu de veste și îndata s'a contisatu, au facutu unu pumnu din lire și a alergatu la comisariu. Comisariulu a disu ca va pmi după ce va putea se prefaca procesulu verbale, dicându Jidoviloru ce au venit cu banii, ca sa-i aduca la locul cutare, unde crede ca a se pōta prefaca procesulu verbale. Apoi a avutu îngrijire că la ora ce fixasse Jidoviloru coruptori sa fia împreuna cu judecatoriulu de instrucțiune, pre care nu-lu cunosceau Jidovii. Și venindu Jidovii, comisariulu începù vorbă cu ei cum sa audia judecatoriulu de instrucțiune.

— Îmi dati prea putin!

— Unu pumnu de aur! cocōne.

— Cãți bani?

— Deo-cam-data două-dieci și cinci de lire; s'apoi noi dăm.

— Sa mai puneti încă 30.

— Ei bine, vomu face; numai drege procesulu verbale. Asta, cocōne, este mare chestie politică; sa nu faci pecatu cu noi!

— Ai auditu domnule judicatoriu? întrebă cō-comisariulu.

— Amu auditu response judecatoriulu.

— Sa-i inhatiu?

— Ba nu. Mai lasa-i sa vina cu toti banii.

Nu criticam nimic; spunem insa ce ne a relatatu unu onorabile amicu alu onorabilului comisariu; spunem ca jidovulu Haim Drappelu este la închisōre în mănile parchetului și ca fetița Elisabet'a este la comisiunea de Rosu. „Tr. Carp”.

portaru cine siéde în aceea odaia și li s'a spusu ca siédu doi Jidovi cu două femei ale lor.

Atunci acesti'a a chiamatu pre celu dintăiu agente alu politiei sa asculte și elu la usia vaețele coplitiei ce plângea cu focu.

Cându n'au mai fostu îndoiéla ca este unu jidovu în intru și o fetița hrapita, agentele politiei a batutu în usia.

Jidovulu s'a auditu dicendu fetitiei: taci! și fetița a tacutu.

S'a mai batutu o-data de duo, de trei ori, în usia și usia nu se deschidea. Atunci s'a batutu mai tare, tare de totu, și usia s'a deschisu.

În luntre era unu jidovu, o copilă ca de 13 ani, frumōsa ea unu ingerasiu și plansa ca o martiră, și încă o femea juna că de vr'o 20 ani.

Comisariulu, cu o serioșitate și cu o inteligența rară dicu privitorii, și a începutu cercetările îndata ast-felu cum fetița, întiellegendu ca este înaintea unei autorități, a începutu sa plânge și sa se rōge de comisariu s'o scape din mână Jidoviloru care au furat-o de la parinti.

— De unde esci fetița? întrebă comisariulu.

— De la Ploesci; response fetița.

— Cum te chiama?

— Elisabet'a.

— Ai parinti?

— Am și muma și tata.

— Cum chiama pe taica-teu?

— În croștorulu.

— Cum ai ajunsu aici?

— Mau insielatu doi evrei.

— Apoi aici e numai unulu.

— Mai este unulu, deca elu nu e aci; ca me padiesce cându unulu cându altulu.

— Cum te au insielatu evreii?

— Sa vedi domnule! Langă noi siéde o evreică: jupanés'a.

Ea de multa vreme me totu mangană, me chiamă la dens'a și-mi dá câte-

ee-va și-mi spunea ca ea a să me faca norocita,

că eu sa ajungu cocōna mare cu caret'a. Alalta-eri

m'au luat la preumblare cu birja și m'am preum-

blatu o gramada; birjarulu éra totu evreu ca vorbea cu densulu evreesce. Apoi m'am dusu la o alta cu evreică în alta mahală; apoi a opritu la pōrt'a unu birtu și deacolo a luat și pre domnea-ei, care éra chelneritia, s'apoi éra amu mersu prin mahalale la preumblare până ne amu intalnit cu doi evrei cu astă și cu inca unulu care acum'a nu e aci.

A opritu cu droșca și a vorbitu evreică evreesce cu ei. S'apoi éra ne amu mai preumblatu, s'apoi ne amu intalnit éra cu ast'a singuru, s'apoi s'a urcatu și elu în droșca și totu glumea cu noi și ne spunea sa mergem la Barcanesci sa luam flori din gradina și cofeturi. Eu d'cému sa ne întorcem acasa ca a sa me bata mam'a și jupanés'a dicea ca sp ne ea mamă, și n'a sa me bata mam'a, până amu esitu din orasiu; și acolo éra evreulu tovarasiulu acestuia, cu o caruția de hirja totu cu unu evreu și ne a disu sa ne punem în caruția ca sa mergem la Barcanesci. Au începutu sa-mi fie frica și se rogu pre jopanés'a sa ma duca acasa. Dara ea me totu mangană, ma sarut'a și-mi dicea ca numai unu césu a sa stam la Barcanesci. Apoi simu totu mersu până a inoptatu și eu am adormitu. Acumă vedu ca sum aci, și nu sciu unde sum, ca nu me lasa evreii sa esu afara sa tramitu pre cinev'a la mam'a!

— Si plângea copilă cu hohote și cu patru și rōie de lacrimi.

Comisariulu petrunsu de totu simtământulu nămintății și alu justitiei, spunu privitorii ca éra frumosu în aceste momente. A l'satu pre fetița și s'a adresatu la Jidovu.

— Cine esci tu?

Jidovulu se totu codea și voia sa prinda ochii comisariului în întielegere.

Comisariulu seriosu îl mai întrebă odata.

Cum te chiama? unde-ti este pasaportulu?

Jidovulu se totu codea, dara comisariulu îi baga măn'a în posunariu și-i scōse chartiele.

În pasaportu scria Haim Drappel, din Kiustenge. În altu pasaportu scria: „Alteru din Stanislavu din Galiti'a”.

„A sajnálatos tényvel kapcsolatban meg kell ütköznünk azon jelenségen, hogy a román értelmiség mely szereti magát mindenkör a román nép bizományosai gyanánt adni ki, s'a nemzetiségi és politikai viták elkészerítésével—a faj gyűlölet felköltéséig kész harcolni, állitilag mindenkör és mindenben a román nép érdekeiért — tevékenységét nem azon irányban gyakorolja, hol arra legnagyobb szükség van—a nép nevelésében — sőt tudunkal — e téren socialis uton mit sem tesz, mintán azon egyesült is, mely nevelési firmával, de politikai iránynyal létezik több évi működése eredményeül — egyetlen iskolát sem képes felmutatni.“

Determinatu:

Dupa ce asociatiunea noastră nationala de aici totdeun'a s'a marginitu și se marginesce strinsu la agendele desemnate § I alu statutelor asociatiunei — „insinuarea in citatulu pasagiu alu articulu diurnalisticu, direptiunea acést'a o dechiara de neconsiderabila, și cu multa mai evidentu temeraria și mai n fundata decâtu ca se merite — spre resturnarea ei—a se face vre-o dechiarare pe calea diurnalisticea.

54. Insciintieza D. presiedinte directoriu secundariu ca dupa reportulu Dlui protopopu alu Siriei Georgiu Popescu — parastasulu orenduitu pentru repositulu Iova Cresticiu in anulu acést'a dupa decisulu directiunali de sub nr. 27 a. c. s'a tienutu la terminulu defiptu:

Determinatu:

Se ie spre scire.

55. Petru Petroviciu notariulu direptiunei oferéza pe sém'a bibliotecei asociatiunei cartile urmátore:

1. „Ficele poporului. Memorandu populariu asupra educatiunei feteloru din Romania“.
2. „Cultivarea metasei in folosulu poporului romanu“.
3. „Invetiatura poporala pentru stirpirea ciu-meii orientale intre vite“.
4. „Originea familiei Vladu de Salisce“.
5. „A roman nép es ügye—poporulu romanu si caus'a lui—“.
6. „Despre urdirea Lugosiului“.

Determinatu:

Cu multiamita se privescu și se predau Dlui bibliotecariu spre inducere in inventariu si dpunere in bibliotec'a asociatiunei.—

56. Notariulu direptiunei presentéza dechiariatiunea Dlui Georgiu Borha jude cercualu din Beeliu prin care si-renoesce oferatulu cá membru ordinariu alu asociatiunei pe anii 1867 1868 și 1869 cu 2 fl. v. a. anuali.

Determinatu:

Direptiunea dechiara pre Domnulu Georgiu Borha de membru alu asociatiunei pe numitii ani; fiindu a se luá in evidentiá și a i se estradá diplom'a receruta.—

57. Facandu-se propunere ca cu ocaziunea adunariii generalé celei viitóre in folosulu fondului asociatiunei sa se arangeze in Aradu o petrecere de jocu acompaniata de unu concertu vocalu și musicalu,—

Determinatu:

Propunerea acést'a se primesce cu unanimitate și pentru lucrarile preliminaré privitóre la arangiarea concertulu și a petrecerei de jocu (balu) se emite o comisiune statátore sub presiedinti'a Dlui Emanuilu Missiciu din dd. membri. Ioane Popoviciu Desseanu, Ioane Goldisiu, Teodoru Serbu, Lazaru Ionescu și Stefanu Siorbanu, avendu comisiunea acést'a mesurile, ce le afla de lipsa spre scopulu acést'a a se asterne in detaiu aprobárii direptiunali:—

58. Georgiu Sima teologu de cursulu I din Gherla in urmarea decisului adunariii generalé din 20 optovre 1867 nr. 12 substerne directiunei cuitantia despre stipendie ce i s'a fostu resolutu pe anulu trecut 1866/7 și se róga ca se i se tramita banii:

Determinatu:

Suplicantele, pe lângá restitutiunea cuitantiei se indruméza a tramite acea adaverintiá despre absolvirea clasei a VIII gimnasiale și despre calitatea sa de studinte de acum'a.

59. Alte obiecte ne mai venindu spre desbateré și recunoscuta fiindu urginti'a espeditiuniloru ce au de a se face din siedinti'a de astadi— pentru autenticarea protocolulu acést'e siedintie

Determinatu:

Se defige terminu pe 1/13 maiu a. c. la 6 óre

sér'a, si toti membrii de fatia suntu poftiti a se infatiasa in cancelari'a asociatiunei.—

Protocolulu acést'e siedintie in presinti'a Domniloru Mirone Romanu, Emanuilu Missiciu, Dr. Atanasiu Siandoru, Ioane Goldisiu și Petru Petroviciu cetindu-se s'au autenticatu la 1/8 óre sér'a. Aradu in 1/13 maiu 1868.

Directiunea asociatiunei nationale aradane pentru cultur'a poporului romanu.

Mirone Romanu m/p,
directoriu secundariu.

Petru Petroviciu m/p,
notariu directiunali.

(L. S.)

Agribiciu 13 Maiu 1818.

Dóue dintre cele mai mari, și mai triste intemplári ce potu intempiná, pre omu in lume, intempinari pre preotulu nostru gr. or. din comun'a Fréu'a, Ioann Vacareanu.

Cea dintaiu intemplantre trista fú in 6 Aprile a. c. cându susu numitulu Preotu cu mare durere de anima fu silitu, a-si petrece la momentu pre stimat'a și multu iubit'a sea socia, cu carea densulu in restempu de 18 ani, dusera o vietiá dulce și plina de mangaiere cu atát'a mai vertosu, cáci reposit'a au fostu o femeia rara, atátu in privinti'a economiei casnice, cátu și in purtarea morale intre conpoporeni și conpoporenele sele. Acum numitulu preotu e silitu a purtá trist'a sórte a veduvei dimpreuna cu doi fii orfani, ne verstniciu remasi de reposit'a. —

Ioca nu se uscara, lacrimile de pre fati'a jelicului preotu, pentru multu iubit'a sea socia, și eala a dóua trista intemplantre in 23 Aprile a. c. cându fára de veste isbutira unu focu grósnicu in mijloculu comunei, care ajutat de unu ventu mare, in tempu de 20 de minute prefacú in cenusia 88 de case și alte cladiri, intre cei nenorociti și confratele nostru Preotu, cáruia i-a arsu siur'a, tésu siopuri, care, carúti, pluguri, cu unu cuventu tóte uneltele cáte se postescu la curtea unui economu, afara de casa, pre care si-a aperat'o insusi, fára de ajutoriu mai cu punerea vietiei. —

Cátu intielesera, preotimea noastră tractuale despre tristele intemplári, ce intempinara pre confratele lor preotu, și mai alesu la provocarea d. Administr. Protop. Dionisiu Chendi prin unu circulariu actualu, prin care, provocá preotimea și poporulu, a face colecte, in bani și bucate pentru nenorocitulu preotu; — se si silira a mangaiá pre susu numitulu preotu, dupa putintia cu cele trebuincióse.

Aru fi de doritu, cá la astfelu de intemplári triste, pentru unu preotu, sa se faca colecte și afara de tractu, mai alesu preotimea, cá sa implinim acéca ce dice Apostolulu Pavelu: „Purtati sarcin'a unulu altui'a, și asiá ve-ti implini legea lui Christosu“, și ierási „Pána cându avemu vreme sa facem lucr'u bunu cátra toti, iéra mai vertosu cátra cei de o credintiá.

Nicolau Dorc'a parochu
gr. orient. in Agribiciu.

Fapt'a dlui Adm. prot. și a preotimei tractuale e o fapta nobila și de lauda și dorim și noi cá sa se afle imitari de-si de alta parte dorim cá casuri de acéste triste sa nu se repetésca. Dara cu ocaziunea acést'a ne luámu voia a improspetá o idea, carea fu esprimita de atátea ori in acestu diariu și in altele, ca aru fi bine cându ómenii nostri s'aru ajutá imprmutatu prin societáti formate dejá de mai inainte, cari se aiba ajutorie la indelete nu numai pentru unulu séu doi, ci pentru toti cei ce au fostu espusi la calamitati cá si cea a foculu amintitu in corespondintiá. Ba si ajutoriulu imprmutatu prin lucr'u la restatorirea caselor si celoru-lalte cládiri economice, inca e fórtu folositoriu. Acéste tóte aru fi mai foslitóre decâtu colectele prin tíera cari vinu tárdiu și cu tíreit'a, incátu pre urma pagubitulu e si cu tempu acum perdutu si fára ajutoriu. Infiintiarea de societáti séu vatasii séu ori cum se voru numi aru fi fórtu de lipsa a se introduce in tóte pártile. R.

Varietáti.

Maialu. Mercreu trecutá fu o dí din cele mai placute ce pote oferí luna lui Maiu. Junimea Gimnasiului de státu se intielege de sine, cu corpulu profesoritoru ei statorise de mai nainte o

petrecere festiva in dumbrava cetatiei, la care petrecere invitare unu numeru insemnatu de ospeti din tóte clasele și din toti ramii socialis. Mercuri dara, diminétiá la siepte óre esi tinerimea dimpreuna cu music'a dela c. r. regimentu de infanteria, Hartmanu. Dupa amédi pareá ca e o emigratiune. Toti se pareá ca voru sa calatorésca in dumbrava. Acóló jocu și alte petreceri de totu feliu lu incátu erá o bucuria generala pre fetiele tuturoru — dispusetiunea ómeniloru dela maialu erá cá si frumseli'a dílei. Romanii au jucatú joculu celu eroicu „Romanulu“, au cantatu piese frumóse romanesci esecutate in choru.

La reintórcerea acasa cu musica multimea cea de mú de ómeni carea venea pedestru. din dumbrava, inainte și in urm'a gimnastiloru, s'a opritu pre câmpulu lui marte (campulu de exercitii militare) și a privitu o productiune cu focu artificiosu ce se facú din partea gimnastiloru de clas'a a opta. Acésta productiune s'a incheiatu cu o flacara carea presentá privitoriloru in liniamente de focu cuvintele: „vivat Academia“. Indata dupa acést'a o lumina magica au luminatu loculu de pre promenad'a de arini pana la scól'a de notu și multimea la sunetulu musicéi s'a miscatu mai departe spre cetate pana la casarma cea mare. Aci vivate de despartire și multimea și junimea se imparte in tóte párti, afara de unu despartimentu, carele cantándu piesa „Gaudeamus igitur“ duce stégulu gimnasiale la locuintia Directorelui.

Delegatiunile se dice ca se voru convocá in Septemvre venitoriu.

Se aude ca Universitateá nationala din fundulu regiu se va convocá cátu mai curendu.

Episcopulu rom. cat. din Alb'a-Iuli'a Dr. M. Fogarasi s'a folositu de ocaziune acum nu de multu candu intentiuná a plecá la dieta si a rostitu o cuventare energica capitulariloru sei, din care cuventare se vede, ca densulu e decisu a nu concede laiciloru (mireniloru) sei a participá in modu decisivu la afacerile bisericesci. Impresiunea asupra laiciloru catolici nu e placuta și sternesce mirare in cei ce apretiuiescu cultur'a si umanismulu cu care e de altmintrea inzestratu respectivulu prelatu.

(+) Dr. de Mühlfeld membru alu senatulu imperialu, barbatu cunoscutu și cá advocatu și cá omu politicu inca dela 1848, — a repositu in etate de 52 ani in 24 Maiu, anulu cur. Densulu cá unu factoru principalu la legile de casatori'a civila și alte cari taia in concordatu, nu a apucatu sa le véda sanctionarea.

Se scade pretulu sarei cátu mai curendu si ministeriulu a luatú mesuri, cá din caus'a acést'a sa nu patimésca nimenea lipsa de sare. Acést'a e de a se intielege asiá, ca s'a intielesu (ministeriulu) cu negutiatori solidi, cá sa primésca vendiarea de sare si cu pretulu scadiutu.

Procesu de presa. „Novi Pozor“ a trecutú in díu'a dela 23 Maiu prin alu síeselea procesu de presa. Resultatulu cestui din urma e arestu de o luna pentru redactoru si 300 f. perde-re din cautíune. „Presse“ cea betrana din Vien'a observa la acéste: „Repetimú ca procederea contra presei opusetionale, ce pasiesce acum in tempulu din urma totu mai tare in prosceniu face o impresiune intristatoriá asupra-ne. Unu regimú parlamentariu nu are lipsa de arm'a de cari se serviea regimulu lui Schmerling. Celu putínu sa le aplice numai la casurile cele mai flagrante.“

Caletori'a Principelui Napoleonu se privescem acum cá sigura. Va plecá indata dupa Rusalie. Se díce ca va caletóri necunoscutu (adecá nu cá Principele Napoleonu, ci sub altu nóme, séu fara de a primá a i se face onorile cuvenite unui principe imperialu). Dela Pest'a se va oprí la Belgradulu serbescu și de aci la Constantinopóle. Asiá dara necum de Sabiiu, dara nici de Bucuresci nu mai e vorba acum, celu putínu asiá cetimú acum in multe diuarie.

Consulu generalu alu Prusiei la Bucuresei au declaratú oficialu guvernamentulu Priatulu Carolu ca are missiune de a deschide negociári pentru sujetulu supresiunei juridictiuniloru consulare.

Burs'a de Vienn'a.

Din 18/30 Maiu 1868.

Metalicele 5%	56 60	Act. de creditu	183
Imprumnt. nat. 5%	62 40	Argentulu	114 35
Actiile de banca	704	Galbinulu	5 55 1/2